

Innspill til Lied-utvalget

Et av punktene i Lied-utvalgets mandat er at «fellesfagenes plass og omfang i de ulike løpene skal vurderes». I den forbindelse ønsker Strinda vgs å komme med et innspill ang. fellesfaget geografi på de studieforberevende utdanningsprogrammene.

Geografi må igjen bli et 3-timersfag.

Siden Reform 94 har geografi vært et 2-timersfag på de studieforberevende utdanningsprogrammene. Når fagenes omfang nå skal vurderes på nytt, tar vi sterkt til orde for at geografifaget igjen får 3 timer. Begrunnelsen for dette som følger:

Geografi er det faget som er aller best egnet til å undervise i temaet bærekraftig utvikling.

Bærekraftig utvikling vil si at vi sørger for at mennesker som lever i dag får dekket sine behov uten at vi ødelegger for de som kommer etter oss. FN har som kjent utarbeidet 17 bærekraftsmål som spesifiserer hvordan vi kan oppnå ei bærekraftig utvikling. Norge har forpliktet seg til å arbeide for disse bærekraftsmålene, og da er det av avgjørende betydning at dette blir vektlagt i alle deler av utdanningssystemet.

Fagfornyelsen har tatt dette på alvor. Bærekraftig utvikling er et av de tre tverrfaglige temaene som skal gjennomføres alle de nye læreplanene. Vi mener at bærekraftig utvikling må være en like viktig premissleverandør for Lied-utvalgets innstilling. Nå har vi en unik mulighet til å la dette viktige temaet gjennomføres alle deler av utdanningssystemet.

De 17 bærekraftsmålene favner om en rekke ulike aspekter, og FN framhever at vi må se på miljømessige, sosiale og økonomiske forhold i sammenheng. Ikke noe fag er så godt egnet til å ivareta disse ulike aspektene som geografi. Det er også grunnen til at bærekraftig utvikling nå er et kjerneelement i ny læreplan for geografi.

Geografi er et syntesefag der en ser natur og samfunn i en tydelig sammenheng. Faget fokuserer på hvordan mennesker bruker og blir påvirket av naturen, og hvordan naturen blir påvirket og endret pga. menneskers handlinger. Slike koblinger er avgjørende for å skape forståelse for bærekraftig utvikling, og ikke minst for å fremme handlingskompetanse for å ta bærekraftig valg.

For å kunne hente ut geografifagets store potensial når det gjelder undervisning for bærekraftig utvikling, er det helt avgjørende at geografi blir økt fra 2 til 3 timer.

Det er ikke mulig å drive dybdelæring i et 2-timers fag

Dybdelæring er tydelig vektlagt i Fagfornyelsen, og ifølge Lied-utvalget første delrapport skal dybdelæring også legges til grunn i dette utvalgets arbeid.

I et 2-timers fag er det så godt som umulig å drive dybdelæring. Dette har geografilærere erfart til fulle i de 24 årene som har gått siden Reform 94. Ved det fleste videregående skoler blir geografi undervist i én dobbeltime i uka. Dette er svært lite gunstig med tanke på dybdelæring og relasjonsbygging. Det at faget er så lite, og at lærer som oftest møter elever bare en gang i uka, gjør det vanskelig å skape kontinuitet, jobbe med fordypningsoppgaver og å skape de relasjoner mellom lærer og elev som er ønskelig.

Oppsummert

Med bakgrunn i de to punktene som her er trukket fram, håper vi Lied-utvalget skjønner hvilken sentral rolle geografi bør ha i de studieforberevende utdanningsprogrammene i årene som kommer. Kloden – og Norge – har verken råd eller mulighet til å overse temaet bærekraftig utvikling. Da kan vi heller ikke overse geografi!

Programrådet for lektorutdanningene i geografi og samfunnsfag

og

Strinda videregående skole

v/ Jorunn Reitan